

صفحه	فهرست عناوین
۹	مقدمه مولف.....
۱۱	بخش اول.....
۱۳	شرایط کلی یک هنرجوی آواز.....
۱۴	دوره‌هایی که باید گذراند.....
۱۵	ویژگی‌های صدا.....
۱۷	اجزای دستگاه صوتی انسان.....
۱۸	چگونگی مراقبت از صدا.....
۲۰	تنفس صحیح و نکاتی پیرامون آن.....
۲۱	معرفی مَصَوْت‌ها.....
۲۱	تحریر در آواز سنتی.....
۲۲	تئوری مختصر موسیقی.....
۲۵	اجرای هفت نت اصلی موسیقی و کشش آن‌ها (CD1).....
۲۶	تصنیف (۱).....
۲۷	اجرای مصوت‌ها در نت‌ها (CD1).....
۲۹	تصنیف (۲).....
۳۰	تحریرها (CD2).....
۳۱	تمرین‌ها.....
۴۶	تصنیف (۳).....
۴۷	تحریرهای شمارشی ترکیبی (CD2).....
۴۸	تمرین‌های تکمیلی همراه ساز.....
۵۲	تصنیف (۴).....
۵۳	بخش دوم.....
۵۵	پرده اول.....
۵۵	تحریرها.....
۵۷	پرده دوم.....
۵۷	دایره موسیقی ایرانی.....
۵۸	نمودار مناطق صدادهی در انسان.....
۵۹	پرده سوم.....
۵۹	شناخت مفاهیم در موسیقی اصیل ایرانی.....
۶۱	نت‌ها و درجات معرف در دستگاه‌ها و آوازها.....

معرفی مُصَوّت‌ها

شش مصوت در زبان فارسی حروف را به صدا در می‌آورند که عبارتند از:

الف: مصوت‌های کوتاه _____ (اِ اُ اَو)

ب: مصوت‌های بلند آ - او - ای

علاوه به اینها نیز دو مصوت کشیده در برخی کلمات وجود دارند مانند خسرو، نورس، یا می، ری که در این جزوه کمتر به آنها اشاره می‌شود.

تحریر در آواز سنتی

رکن اساسی و جدایی ناپذیر از آواز سنتی تحریر می‌باشد. در آواز بطور عام تحریر را «چه چه» زدن تعریف می‌کنیم و در اصطلاح علمی‌تر به حرکت صدا یا غلت صدا بر روی نت‌ها گفته می‌شود.

در آوازهای سنتی تحریرها در هر گوشه یا آواز یا دستگاه بنوعی باعث معرفی آن گوشه یا آواز یا دستگاه می‌شوند که می‌توانند در ابتدا، انتها و یا در اواسط گوشه قرار داشته و یا بر حروف کلمات شعر قرار گرفته و بیان‌کننده حالات آن‌ها باشند.

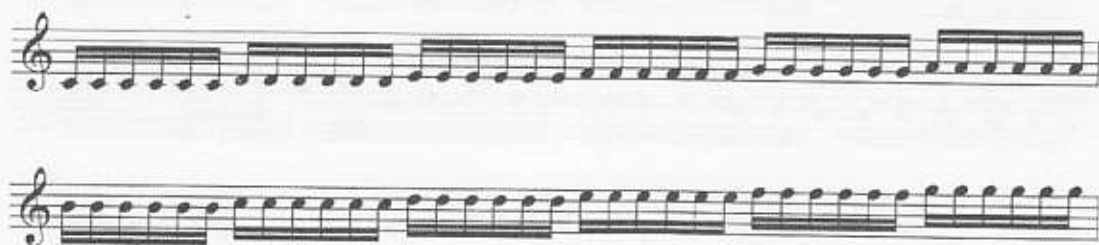
اجرای تحریرها بر روی شش مصوت بلند و کوتاه نامبرده شده یکی از تمرین‌هایی است که هنرجوی آواز باید آن را در گستره نت‌های بم تا زیر انجام دهد و باید به کیفیت اجرای آن در صداهای متفاوت و با سرعت‌های مختلف (از کند به تند) توجه وافر داشته باشد. قابل ذکر است که تحریر یکی از خصوصیات جدایی ناپذیر آواز سنتی است و هنرجویی که توانایی اجرای آن را به خوبی در خود ایجاد کند می‌تواند بسیار در این راستا موفق‌تر ظاهر شود.

تحریرها را می‌توان به انواع مختلف تقسیم بندی کرد و یک خواننده با تجربه باید بتواند با بدعت و نوآوری حاصل از ذوق و تفکر خود تحریرهای مختلفی را با حنجره بوجود آورد.

تحریر نزولی (پنج تایی)

تحریر صعودی (شش تایی)

تحریر نزولی (شش تایی)

تحریر صعودی (هفت تایی)

پرده ششم

- نگاهی گذرا به گام‌های موسیقی جهانی

همانطور که در صفحات قبل نیز گفته شد به تعدادی نت متوالی که با فواصلی معین نسبت به هم قرار گیرند گام می‌گوئیم. این تعداد نت، گام‌ها را بطور کلی به دو نوع گام‌های کروماتیک و گام‌های دیاتونیک تقسیم می‌کنند.

الف) گام‌های کروماتیک:

فواصل میان نت‌های این گام همیشه نیم پرده می‌باشد و تعداد نت‌ها در این گام ۱۳-نت است که نت سیزدهم را که همان نت اول است ولی با فرکانس دو برابر، اکتاو نت اول می‌گویند به عنوان مثال گام کروماتیک Do به قرار زیر است:

$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	فواصل
Do	Do#	Re	Re#	Mi	Fa	Fa#	Sol	sol#	La	La#	Si	Do	نت‌ها
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	درجات

ب) گام‌های دیاتونیک:

در این گام‌ها فواصل میان نت‌ها متفاوت است و تعداد نت‌ها در این گام ۸ نت است که درجه هشتم اکتاو نت اول است. گام دیاتونیک خود به دو گام تقسیم‌بندی می‌شود.

۱- گام ماژور (بزرگ) ۲- گام مینور (کوچک)

۱- گام ماژور (بزرگ):

فواصل نت‌ها در گام ماژور عبارتند از $(\frac{1}{2}-1-1-\frac{1}{2}-1-1-1)$ که شامل ۵ پرده و ۲ نیم پرده است این فواصل شبیه به فواصل درجات در دستگاه ماهور است اما در اجرا از نظر لحن و تکیه بر نت‌ها کاملاً متفاوت می‌باشد به عنوان مثال الگوی گام ماژور Si^b به قرار زیر است:

Si^b	Do	Re	Mi^b	Fa	sol	La	Si^b	نت‌ها
(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)	(۶)	(۷)	(۸)	درجات